

1. POMIESZANIE (27) sb n

o oraz a jasne (w tym w a 1 r. błędne znakowanie); -é- SarnStat (2), -e- (1) Mącz; końcowe e z tekstów nie oznaczających é oraz -é.

sg N pomieszani(e) (16). ◇ G pomieszanią (5). ◇ A pomieszani(e) (3). ◇ I pomieszani(e)m (1) GrzegRóżn, pomieszaniem (1) CzechEp. ◇ L pomieszaniu (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVIII w. s.v. pomieszać.

1. Połączenie, zmieszanie różnych elementów; wymieszanie; confusio Modrz, Calep, Cn; commixtio Mącz, Cn (9) : Commixtio in Bibliis, Pomieszanie. Mącz 224a; Calep 240a.

pomieszanie czego (4): Widzimi fie iż dla piękności/ á vrody męłczynkiey/ bárzo by fie podobála białymgłowam oná połpolithość/ á pomieszanie krwie/ iákíe Plato w íwých kłíęgach ítánowi GórnDworz Hh4v; Toć íię tedy Człowieczeństwo Chrístułowe w Bořtwo íiego przemíenío: y sítáło fie w íím dwu nátur pomieszanie. WujJud 45; GrabowSet K. Cf *pomieszanie czego z czym*.

pomieszanie czego z czym (1): Ach niestetyż támćí [w piekle] íeř pomieszanie głółow z rykiem wołáiących: tám tumult ludźí zęłomá zgrzytáiących LatHar 151.

W przeciwstawieniu: »wyłączanie ... pomieszanie« (1): Potwarzy tedy y kłámřtwá íą Sofířtickíe/ ktorzy íwym zmyřlonem wyłáczęním/ písmo S. potępiáią z kacerřtwá y z ínieprawdy połpołu z námi/ gdyż my íako nígdy nie wyłáczęmy Syná od Oycá [...] ále rozeznawamy řřodku íię dźierżąc/ ábo řřednią drogę dźierżąc miedzy wyłáczęním Aryuřłowem/ y pomieszaniem Sábelliuřłowem. GrzegRóżn D3v.

W charakterystycznych połączeniach: pomieszanie głosow, dwu natur, krwie, trojga istności.

Szereg: »pomieszanie i pomiarkowanie« (1): [duch dobrego i duch złego] Z ktorých íeden íeř Bogu íáko práwícá/ drugi íáko lewícá: áby w mocy ích były one rzeczy íprzećíwne. Ktorých pomieszáním y pomiarkowáním řwíát řtoi/ y wřzytko co ná íím íeř. CzechEp 259.

a. *Włączenie, wmieszanie [czego]* (1) : Zydom áby nie służyłi słuđzy z Krzeřćían *vtriusque sexus*, pod wíną ítá grzywíen. A to ítrzegąc pomieszánía níerządu, bo oni ítáręgo zakonu *de concubínatu* ápprobuíą. SarnStat 245.

2. Pomylenie, wzięcie za co innego (3) :

pomieszanie kogo, czego (2): GrzegRóżn G4v; Moráwłkíe tákże wíná/ *et alterius, generis* áby w tych píwnícách y w domíech nie były íkłádáné/ ále w óobliwých dla pomieszánía ích. SarnStat 292.

pomieszanie między czym (1): Boć też ma dyabeł cíche y pokorne: [...] y wřzeláką pořtáwę dobrego/ ktorą ítworzył Bog ku záchowáníu ludzkiemu. Ktorą pořtáwę wprowadźíl też y dyabeł ku źwíedźíeníu: áby byío pomieszanie/ míędzy prawđźíwym dobrym/ á dobrym zmyřlonym CzechEp 38.

3. Chaos, zaburzenie, zakłócenie, wprowadzenie zamętu; perturbatio Modrz, Cn (15) :

pomieszanie czego (6): wiele náłżych [...] kocháią íię w záltárzáłem wyřtępku: [...] Y ztáđże íię to dźíeie/ że íię y mężoboyřtwá bárzo wiele dźíeie/ y níefkończone krzywdy ludźíom nie obronnym bywáią czyníone/ á w obłędlíwých dumách y w pomieszáníu kárnořćí wiele íych żywíę. ModrzBaz 102, 68v; P. Bog dopuřćíl pomieszanie rad y rozumow wáłżych/ íż wíđząc nie wíđźícíe/ chcąc co

czynić nic nie czynicie, co we dnie zrobicie/ to fię w nocy obáli *SkarKazSej* 660a. Cf »pomieszanie językow«.

Wyjaśnienie ludowej etymologii nazwy „Babel” (1): A dla tegoż wezwáne [miasto] ięft Babel (*marg*) To ięft pomieszánie. (-)/ ábowiem tám Pan pomieszál ięzyki wżey źiemie *BibRadz Gen* 11 /9.

W charakterystycznych połączeniach: pomieszanie karności, rad, rozumow, stanow.

Wyrażenia: »pomieszanie językow (języka)« (3): Iásnie fię pokázuie to/ co z tego wywroconego fundámenthu vrosło/ iáko Wieża Babel/ to ięft/ pomieszánie ięzykow w náuce wiáry Krześciánłkiey *GrzegRóżn A2v, Hv, H2.*

»pomieszanie niewywichłáne« (1): Ale by byli iednego ięzyká/ piśmá święthego vżywáli ci wżyfcy y ná nim przeláli/ nigdyby byli nie wpádli w tho pomieszánie nie wywichłáne. *GrzegRóżn I3.*

Szeregi: »błąd i pomieszanie« (1): [budujący terażniejszą papieską stolicę] synody zwoływáli y ná nich co chcieli ftánowili: to raz pochwaláiąc/ á drugi zaś gániać: [...] tożci fię dopiero y fundáment ták ten vřuł: y wieża tá Bábilońska pełna błędow y pomięszánia ná nim vbudowálá. *CzechEp* 233.

»pomieszanie i skupienie błędow« (1): Widźiřz tedy Czytelniku miły/ iż te Mniłkie álbo zakonnicze Reguły y vřtáwy/ nic innego nie są/ iáko Bábilon/ to ięft pomieszánie/ y řkupienie błędow *ReszPrz* 35.

Przen (3) :

Wyrażenie: »pomieszanie babilońskie, Babel« (2:1): Pokázuie fię to co vrodziło to pomieszánie Bábilońkie/ to ięft wywrotną/ á nigdy końcá nie máiać Sofiřtikę. *GrzegRóżn A3, G4v, H2v.*

a. *Popłątanie, pogmatwanie, zawikłanie; conturbatio Calep (2) :* Obácźże z tąđ/ izali nie tho ięft [...] iuż więćřze pomieszánie/ gdzie przą tego co mowili/ á czego przeli záfię twierdzą/ gdzie co řthoi obaláią/ á obalone rzeczy znowu buduią/ áby fię potym obáliły *GrzegRóżn H2v; Calep* 255a.

Synonimy: 2. *błąd, omylenie, omyłka;* 3. *powichłanie, powichranie, powichrowanie, zamęt, zamętek.*

Cf **POMIESZAĆ**